

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 162/24

V Lucemburku dne 4. října 2024

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-406/22 | Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky

Azylová politika: označení třetí země za bezpečnou zemi původu se musí vztahovat na celé její území

Vnitrostátní soud musí při přezkumu legality správního rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany přihlídnout k porušení pravidel unijního práva týkajících se označení třetí země za bezpečnou zemi původu

Soudní dvůr upřesnil požadavky vnitrostátního označení třetích zemí za bezpečné země původu stanovené ve směrnici o společných řízeních o mezinárodní ochraně¹. Konstatoval, že odstoupení třetí země od závazků plynoucích z EÚLP nevyklučuje, aby tato země mohla být označena za bezpečnou zemi původu. Orgány členských států však musí posoudit, zda podmínky uplatnění práva na odstoupení od závazků mohou toto označení zpochybnit. Soudní dvůr dále rozhodl, že unijní právo brání tomu, aby členský stát označil za bezpečnou zemi původu pouze část území třetí země. Mimoto vnitrostátní soud, který má ověřit legalitu správního rozhodnutí v oblasti mezinárodní ochrany, musí v rámci úplného posouzení, které mu přísluší provést, přihlídnout z úřední povinnosti k porušení pravidel unijního práva týkajících se určení bezpečných zemí původu.

V roce 2022 podal moldavský státní příslušník CV žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Na podporu své žádosti se dovolával vyhrůžek, jež v Moldavsku dostával od osob, které mu už v minulosti ublížily a které se policejním orgánům nepodařilo identifikovat. CV rovněž uvedl, že se nechce znovu do oblasti původu vracet z důvodu vpádu vojsk Ruska na Ukrajinu.

České orgány tuto žádost zamítly zejména s ohledem na skutečnost, že Moldavsko bylo s výjimkou Podněstří označeno za bezpečnou zemi původu. CV se přitom nepodařilo prokázat, že v jeho konkrétním případě tuto zemi za bezpečnou považovat nelze.

Krajský soud v Brně (Česká republika), k němuž CV podal žalobu proti zamítnutí své žádosti, položil Soudnímu dvoru několik otázek týkajících se výkladu směrnice o společných řízeních v oblasti mezinárodní ochrany.

Soudní dvůr nejprve uvedl, že **třetí země nepřestává splňovat kritéria pro své označení coby bezpečné země původu pouze z toho důvodu, že využije právo na odstoupení² od závazků stanovených v Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP)**. Ze samotného prohlášení o využití tohoto práva na odstoupení totiž nelze dovodit, že byla skutečně přijata opatření k odstoupení od závazků, ani jakou mají povahu a rozsah. Avšak v případě využití práva na odstoupení od závazků musí příslušné orgány členského státu posoudit, zda podmínky uplatnění tohoto práva na odstoupení mohou toto označení zpochybnit.

Soudní dvůr dále konstatoval, že unijní právo v současné době neumožňuje členským státům označit za bezpečnou zemi původu pouze část území dotyčné třetí země. **Kritéria umožňující označit třetí zemi za bezpečnou zemi původu musí být totiž splněna na celém jejím území.**

A konečně Soudní dvůr uvedl, že **vnitrostátní soud**, k němuž žadatel, jenž pochází z třetí země označené za

bezpečnou zemi původu, podal žalobu proti zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, **musí přihlédnout k porušení pravidel unijního práva týkajících se tohoto označení**. Krajský soud v Brně musí tudíž při projednávání žaloby, která k němu byla podána, přihlédnout k tomu, že Moldavsko odstoupilo od závazků stanovených v EÚLP a Česká republika nesplnila podmínku, podle které se označení třetí země za bezpečnou zemi původu musí vztahovat na celé její území.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění rozsudku, a případně jeho shrnutí](#) jsou zveřejněny na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

¹ [Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU](#) ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany.

² Podle článku 15 EÚLP mohou smluvní státy odstoupit od některých závazků, které pro ně vyplývají z této úmluvy, v případě války nebo mimořádného veřejného ohrožení státní existence. Využití tohoto práva na odstoupení podléhá určitým podmínkám, jakož i přezkumu ze strany Evropského soudu pro lidská práva. Dne 25. února 2022 využilo Moldavsko článek 15 EÚLP v souvislosti s energetickou krizí, jíž čelilo. Dne 28. dubna 2022 se Moldavsko v souvislosti s vpádem vojsk Ruska na Ukrajinu rozhodlo toto odstoupení od závazků prodloužit.